

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 86/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti súdneho exekútora JUDr. R. K., B., zastúpeného advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vedené pod sp. zn. Rvp 14598/2012 až sp. zn. Rvp 14604/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 684/2012, sp. zn. 9 Er 689/2012, sp. zn. 7 Er 372/2012, sp. zn. 5 Er 593/2012, sp. zn. 7 Er 364/2012, sp. zn. 12 Er 688/2012 a sp. zn. 12 Er 686/2012 a jeho uzneseniami z 2. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti súdneho exekútora JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 14598/2012 až sp. zn. Rvp 14604/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14598/2012.

2. Sťažnosti súdneho exekútora JUDr. R. K. odmieta ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. decembra 2012 doručených sedem sťažností súdneho exekútora JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vedených pod sp. zn. Rvp 14598/2012 až sp. zn. Rvp 14604/2012, ktorými namietal porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie zákazu diskriminácie upraveného v čl. 12 ods. 2 ústavy a v čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 684/2012, sp. zn. 9 Er 689/2012, sp. zn. 7 Er 372/2012, sp. zn. 5 Er 593/2012, sp. zn. 7 Er 364/2012, sp. zn. 12 Er 688/2012 a sp. zn. 12 Er 686/2012 a jeho uzneseniami z 2. októbra 2012.

Z obsahu sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľ je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) aj pre obchodnú spoločnosť P., s. r. o., B., s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007. Okresný súd napadnutými rozhodnutiami rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcií z dôvodu pochybností o jeho nezaujatosti vo vzťahu k oprávnenej – spoločnosti P., s. r. o., čím mal zasiahnuť do označených základných práv sťažovateľa zaručených ústavou, práv zaručených dohovorom, práv zaručených dodatkovým protokolom a mal porušiť aj označený článok ústavy. Sťažovateľ preto navrhol napadnuté rozhodnutia okresného súdu

zrušiť, veci mu vrátiť na ďalšie konanie, priznať sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom. Sťažovateľ v sťažnostiach ďalej tvrdil, že k porušeniu jeho základných práv zaručených ústavou, práv zaručených dohovorom, práva zaručeného dodatkovým protokolom a označeného článku ústavy došlo nielen rozhodnutiami, ale aj napadnutým postupom okresného súdu v označených konaniach.

II.

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Aj keď zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, tak odvolávajúc sa na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde možno aj v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane citované ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14598/2012 až sp. zn. Rvp 14604/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného spoločného konania, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, práva na ochranu majetku a tvrdenie o porušení zákazu diskriminácie postupom okresného

súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 684/2012, sp. zn. 9 Er 689/2012, sp. zn. 7 Er 372/2012, sp. zn. 5 Er 593/2012, sp. zn. 7 Er 364/2012, sp. zn. 12 Er 688/2012 a sp. zn. 12 Er 686/2012 a jeho uzneseniami z 2. októbra 2012.

Ústavný súd sa najskôr zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prerokovania sťažností sťažovateľa (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a dospel k záveru, že ich podala osoba zjavne neoprávnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietať porušenie svojich základných práv, a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05, II. ÚS 90/2012).

Súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technický či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto, ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný, iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu, ktorým exekučný súd vylúčil exekútora z vykonávania exekúcie z dôvodu zaujatosti navrhovaného súdneho exekútora proti oprávnenej, teda vzhľadom na okolnosť vylučujúcu navrhovaného exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. V takomto prípade je súdny exekútor objektom rozhodovania a sám ako súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany účastníka exekučného konania (oprávneného).

Pri predbežnom prerokovaní sťažností ústavný súd nepochybne zistil, že sťažovateľ nemal v namietaných konaniach pred okresným súdom, výsledkom ktorých sú namietané rozhodnutia, postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

Keďže porušenie označených práv v namietaných konaniach pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka týchto súdnych konaní, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podané zjavne neoprávnenou osobou.

Vzhľadom na to, že sťažnosti boli odmietnuté ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí okresného súdu a vrátení mu vecí na ďalšie konanie, o priznaní finančného zadosťučinenia, ako aj o priznaní trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práv alebo slobôd sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažností už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2013